

GRAN *Picea abies*

Länge trodde man att granen var det träd som sist av alla trädslag invandrade till Sverige efter istiden. Forskning har senare visat att det är en mer komplicerad historia. Det verkar som att granen spreds mycket tidigare än så och att den kommit hit i flera omgångar. Idag är granen spridd över hela Sverige och är vårt vanligaste skogsträd.

Granen har ett ytligt rotsystem som gör att trädet lätt drabbas av stormfällning. Trädet utvecklas bäst på näringsrik och fuktig mark. Normalt blir granen 200-300 år gammal. På Fulufjället växer "Old Tjikko" det är världens äldsta nu kända trädklon, den har växt på samma ställe i 9550 år.

Granen blommar i början av maj i söder och längre norrut i mitten av juni. I kronans övre del, längst ut på grenarna syns de upprättstående, djupröda honblommorna. Längre ner växer de små hanblommorna.

Granen kan drabbas av flertalet skadegörare, till exempel rotticka som orsakar rotröta. Granbarkborre skapar de mest omfattande skadorna.

Granen är den växt i Sverige som flest arter är beroende av. För omkring 1100 arter är den en viktig värd. Den nyttjas dessutom av drygt ytterligare 600 arter, och nära 375 arter är specialiserade på gran. Svampar, lavar och skalbaggar är några av granens gäster.

Veden är gulvit och utan en tydlig gräns mellan kärna och splint. Virket kan användas till många olika saker men främst används det som råvara till pappersmassa och som konstruktions- och byggnadsvirke, samt till kemiska produkter.

